

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst v Din 2.-, do 100 vrst v Din 2.50, od 100 do 300 vrst v Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PREPREČEN PREVRAAT V BOLGARIJI

Alarmantne vesti o pripravah za izpremembo režima — Bivši poslanci pod policijskim nadzorstvom

Sofija, 2. oktobra. o. Po nekaj dneh navidezne pomirjenosti je v Bolgariji spet veliko razburjenje. Širijo se glasovi, da se je v noči od petka na soboto pripravil del vojske s sodelovanjem neke politične skupine, imenovane so se celo imena ne katerih politikov, ki naj bi bili v zvezi z zaroto. Vlada seveda odločno demantira vse te vesti, vendar je izdala stroge varnostne odredbe in pritegnila k sodelovanju poleg policije in orožništva tudi vojsko. Bivši ministri predsednik Cankov in bivši ministri Vasiljev sta poslala svojim prijateljem poslanic, v kateri ostro kritikujejo delo vlade in zahteva njeno demitso. Ker je na Bolgarskem prepovedana slehera politična akcija, je vlada sklenila postaviti Cankova in Vasiljeva pred sodišče.

Širijo se nadalje govorice, da se neki bivši narodni poslanci pripravljajo za veliko politično demonstracijo o priliki proslave obletnice zasedbe prestola po kralju Borisu. Poslanci se bodo udeležili vojske parade in nato tudi banketa, na katerem nameravajo nekateri izmed njih demonstrirati s političnimi govori. H kralju Borisu nameravajo poslati posebno deputacijo. Zaradi tega je bilo 6 bivših narodnih poslancev postavljenih pod policijsko nadzorstvo in ne smejo zapustiti svojih stanovanj.

Razvoj dogodkov kaže na veliko borbo med vlado Toševa in opozicijo. Tudi v vladi sami je prišlo do nesoglasij, zato pričakuje politični krogi vsaj rekonstrukcijo vlade, če že ne popolne izpremembe režima. Novo vlado naj bi sestavil zunanji minister Kuseivanov, ki se sedaj mudi v Zenevi, pa se v bližnjih dneh vrne v Sofijo.

Izjava notranjega ministra Atanasova

Sofija, 2. oktobra. t. Notranji minister general Atanasov je podal zastopnikom tiska naslednjo izjavo o notranjem političnem položaju:

Zadnje dni se ljudje v Sofiji vedno bolj vznemirjajo zaradi vesti iz strankarskih central, v katerih se nujno zahteva izprememba vlade, umik vojske z njenega sedanjega mesta, ki kakor straža bdi nad usodo naroda in države. Zahtevajo, da naj bi vojska znova zatisnila oči ali pa z orožjem zatrla nerazpoloženje naroda. Naj bo tako ali tako, strankarske centrale v vsakem primeru pozabljajo izredno važno dejstvo, da služijo s propagando proti režimu samo rušilcem države. Njihovo nerviranje ustvarja le opasno atmosfero, v kateri je najtežje najti pravo pot za dobro naroda in države. Strankarji pomilujejo ljudstvo, češ, da so mu bile 19. maja 1934 odvzete vse pravice in vsaka možnost, da bi prišla do izraza njegova volja. Izjavljam, da nihče nikoli ni mislil odvzeti naroda njegovih pravic. V bližnji bodočnosti se boste o tem popolnoma prepričali. Narod veruje in je odločno na strani svojega kralja in vojske. Mnogo smo se že trudili za zboljšanje našega položaja in posebno, da pomagamo siromašni vasi in delavstvu.

Najodvratnejše pa so verzije, da se pripravljajo prevrat baš v vrstah vojske. V zvezi s tem se celo imenuje moje ime. Te verzije vznemirjajo javnost in imajo namen razbiti notranje edinstvo režima. S prevratom, nepotrebnimi in opasnimi akcijami, ne nameravam nikoli postaviti na kocko usodo svoje domovine. Zlahka in brez prevrata bom položil svoj mandat pred kralja. Vojska želi v vsakem primeru mir, da bi se lahko z navdušenjem lotila dela in vsak rodoljubljen državljan je dolžan čuvati naš mir. Mir zahteva narod in mi smo dolžni, da mu ga damo.

Na vprašanje, zakaj je bilo te dni postavljeno pod policijsko nadzorstvo 30 bivših narodnih poslancev, je notranji minister odgovoril, da so snovali demonstracije proti režimu, ki bi lahko izzvale prelivanje krvi nedolžnih ljudi. Zato je vlada sklenila, da postavi raje iniciatorje pod policijsko nadzorstvo, kakor pa dopusti, da bi prišlo do resnih incidentov.

Abesinija v pričakovanju izbruha vojne

Pričetek spopadov med abesinskimi in italijanskimi četami se pričakuje vsak čas — Bojevito razpoloženje abesinskega prebivalstva

Addis Abeba, 2. oktobra. V vladnih krogih pričakujejo, da se bo vojna pričela že prihodnje dni, najkasneje pa prihodnji teden. Karavana, s katero bo cesar Haile Selassie odpotoval na fronto, je že pripravljena. Cesarja bo spremljala tudi cesarica z vsemi ministri.

Ob priliki podpisa ukaza o splošni mobilizaciji so mladinska patriotska društva priredila velike manifestacije. Na zborovanju pred spomenikom cesarja Menelika so govorniki ostro napadali Italijo in podarjali, da more Abesinija računati samo s svojimi lastnimi silami, čeprav je na njeni strani tudi Anglija.

V bližnji prestolice so bili te dni veliki vojaški manevri, ki jim je prisostvoval tudi cesar sam. Ob tej priliki se razgovarjal z belgijskimi oficirji, instruktorji abesinske vojske, ki so mu izjavili, da bodo ostali v Abesiniji kljub odredbi njihove vlade, naj se vrnejo v Belgijo.

V pristanišču Djibuti so v ponedeljek izkrcali 4 milijonov nabojev za puške, ki so jih takoj odposlali z vlakom v Addis Abebo.

V političnih krogih in javnosti razpravljajo zlasti mnogo o možnosti sovražnega napada iz zraka na prestolico. Vsi se vprašujejo, ali bo Mussolini odredil, naj se bombardira mesto, ki je brez obrambe, in ali se bo vojna sploh pričela z letalskim napadom.

Abesinci pričakujejo z veliko napetostjo, kdaj bo negus postavil svoj rdeči šotor v Addis Abebi, okoli katerega se bo zbrala vsa cesarska garda, kar bo znak za pričetek vojne. Pripravljene so tudi že mnoge karavane za evakuacijo mesta. Prodajalci orožja v mestu so razprodali vse svoje blago, ki so ga imeli. Navdušenje bojnikov je izredno veliko in komaj čakajo pričetka vojnih operacij. Po nekaterih informacijah je negus samo zato podpisal ukaz o splošni mobilizaciji, da bi pomiril razdražene duhove, bojnikov. Neki angleški novinar, ki je prisostvoval boju na Kitajskem in v Mandžuriji, je izjavil, da še ni imel prilike videti tolikšega navdušenja za vojno, kakršno obstaja v vrstah abesinske vojske in med abesinskim prebivalstvom. Dobil je vtis, da so tudi ženske in otroci pripravljene braniti z največjim fanatizmom neodvisnost svoje domovine.

Abesinska vlada je bila obveščena, da se je 50 domačinov iz Eritreje, ki so služili v italijanski vojski, vdalo abesinskim obmejnimi četami. Ti begunci so bili oboroženi z najboljšimi modernimi orožjem ter so s seboj prinesli tudi več streljnih in mnogo municije. Po njihovih podatkih šteje italijanska vojska v Eritreji 30.000 mož z mnogimi tanki in letali. Zbrana je blizu gorovja Mosuli. Te čete bodo napadle Abesinijo na fronti Asua-Djibuti.

Včeraj je odpotovalo vse osobe italijanskega poslanstva, poslanik sam grof Vinci pa bo odšel v nekaj dnevih.

Kakor zatrjujejo so francoska, angleška in nemška vlada zahtevale v Rimu, naj se mesto Addis Abeba, če pride do sovražnosti, ne bombardira.

Japonska pomoč Abesiniji

Sanghaj, 2. oktobra. AA. Po informacijah Reuterjevega poročevalca je bila na skrivaj poslana v Abesinijo posebna japonska vojsna misija. Že 30. julija je potovala preko Sanghaja v vzhodno Afriko, prva skupina japonskih oficirjev, ki jih je bilo skupno 16. Potovali so s parnikom »Hakusan Maru«. Na čelu te skupine je ugleden višji generalstabsni oficir. Na parniku je bil tudi veliki tovar vsakovrstnega streljiva.

V Tokiju kategorično demantirajo vse te govorice in tudi japonski zastopnik v Sanghaju je izdal glede njih izrpen demant.

Addis Abeba, 2. oktobra. AA. Po še ne potrjenih govoricah je prišlo v angleško Somalijo nad sto japonskih oficirjev, ki potujejo v Abesinijo, kjer jih bodo sprejeli za vojaške inšpektorje.

„Zeppelin“ za nevtralne opazovalce

Berlin, 2. oktobra. o. Nekdanji kolonialni vojaški so imeli zborovanje, na katerem so obsojali ne le politiko Italije in Društva narodov, nego tudi zadržanje nemške državne vlade, ki so ji očitali, da je s svojo doedana nevtralnostjo indirektno samo podpirala Italijo. Eden izmed govornikov je poudaril, da se je Društvo narodov obrnilo na nemško Luftthanso s prošnjo, naj bi zrakovol »Zeppelin« na razpolago mednarodnim opazovalcem, ki se pripravljajo za potovanje na italijansko-abesinsko obmejno ozemlje.

Veliki italijanski nakupi na Poljskem

Rim, 2. oktobra. AA. Italijanska vlada je te dni v Lodzi na Poljskem pri teletini tverdi Markus Libenberg naročila 300.000 vojaških odelov za skupno ceno 4,5 milijonov lir. Pravijo, da bo v drugih tovarnah naročila nadaljnjih 50.000 komadov. Velika italijanska naročila je dobila tudi tekstilna industrija v Bielefeldu. Pri kemičnih tovarnah v Slesiji so Italijani naročili konzerve.

Izgubljeno italijansko letalo

London, 2. oktobra. AA. Reuterjev urad poroča, da je brez sledu izgubljeno italijansko letalo, ki je v soboto krenilo iz Kartuma v Asmara v Eritreji.

Angleško vprašanje francoski vladi

Pariški komentariji o angleški zahtevi po francoski pomoči na Sredozemskem morju

PARIZ, 2. oktobra. w. Vprašanje angleškega zunanjega ministrstva francoski vladi, da bi dobilo popolno jasnost o francoskem stališču nasproti Italiji, je v ospredju vseh političnih razmotiranj. »Paris Soir« trdi, da se glavna vzbujena nanaša na vprašanje, kaj bi storila Francija v primeru spora na Sredozemskem morju, dočim meni »Intransigeant«, da gre za vprašanje, kaj bi Francija storila, če bi Društvo narodov sklenilo uvedbo sankcij.

V političnih krogih sklepajo, da Francija na angleško vprašanje ne bo odgovorila pred sejo ministrskega sveta, ki bo bržkone v četrtek ali petek in ji bo prisostvoval tudi predsednik republike Lebrun. Samo po sebi umljivo je danes težko reči, kaj bo na tej seji sklenjeno glede bodočega znanja politike v zvezi z zadnjimi dogodki v Zenevi, toda ugotovi se lahko toliko, da je pariški tisk več ali manj odločno zoper to, da bi se Francija kakorkoli vezala v smislu angleških vprašanj. »Paris Soir« pripominja k Hoarejevemu odgovoru, da se je angleški zunanji minister izognil vsaki obveznosti Anglije nasproti Franciji z izjavo, da se bo Anglija v svojem postopku ravnala po določbah statuta Društva narodov. Zaradi tega meni list, da je tudi francoska vlada upravičena v naprej odkloniti vsako obveznost s svoje strani, pri čemer bo tako vseskozi ostala v duhu angleške politike. »Intransigeant« se izraža še oostreje in pravi, da se tudi Franciji ni treba obvezovati, če se Anglija noče obvezati. Laval ne more nasproti vladi, ki se stalno samo izmika, prevzeti nobenih obveznosti. Francija bi bila gotovo oškodovana, če bi za neznatne angleške usluge žrtvovala italijansko prijateljstvo ter se zato cel spustila v pustolovščine, pri katerih bi lahko samo kaj izgubila, pa ničesar pridobila.

LONDON, 2. oktobra. w. Odgovor angleškega zunanjega ministra Hoareja Franciji smatrajo angleški listi kot nedvoumen dokaz, da je Velika Britanija odločno podpirala Društvo narodov, dokler bo njegov pakt v veljavi.

Rudži Aras v Beogradu

Balkansko zvezo morejo bodoči mednarodni dogodki samo še ojačiti

Beograd, 2. oktobra. AA. Davi ob 7.40 je potoval skozi Beograd v Ankaru turški zunanji minister Tefvik Ruzdi Aras. Na postaji so ga pozdravili zastopniki ministrskega predsednika in zunanjega ministra pomočnika ministra Martina, jugoslovanski poslanik v Ankaru Branko Lazarevič, šef protokola pri zunanjem ministru Novaković, turški poslanik na našem dvoru Ali Hajdar in osobe turškega poslanstva v Beogradu, grški poslanik Melas in večje število politikov in novinarjev.

Na vprašanje novinarjev o stališču Balkanske zveze glede na poslednje mednarodne dogodke, je turški zunanji minister izjavil, da mora ponovno poudariti, da

stoji Balkanska zveza na realni solidni podlagi, ki jo morejo bodoči dogodki samo še ojačiti. Zadržanje Balkanske zveze je bilo določeno v Zenevi z istovetnimi izjavami predstavnikov Balkanske zveze.

O italijansko-abesinskem sporu nima sicer nobenih uradnih informacij, toda so-deč po informacijah mednarodnega tiska, je vojna v vzhodni Afriki neizogibna, želeli pa bi bilo, da se za vsako ceno prepreči.

Na vprašanje o eventualnem ponovnem utrujanju dardanelskih ožin je minister Rudži Aras izjavil, da je Turčija že v svojih izjavah, ki jih je podala v Društvo narodov jasno izrazila svoje stališče o tem vprašanju.

Madžarski ne dajo posojila

Budimpešta, 2. oktobra. AA. V finančnih pogajanjih, ki jih vodi madžarska vladna komisija že več dni z neko švicarsko-francosko-nizozemsko finančno skupino za sklenitev kratkoročnega posojila za Madžarsko, je prišlo do poloma. Finančniki so postavili zahteve, ki jih Madžarska ne more sprejeti.

Največji demant

Rio de Janeiro, 2. oktobra. AA. Brazilci imajo zdaj največji demant na svetu. Težak je 488 karatov in so ga našli v pokrajini Berabi v državi Minasgeraes.

Katastrofalen vihar na Jamajki

London, 2. oktobra. AA. Iz Kingstona na Jamajki poročajo, da je v ponedeljek divjalo hudo neurje, ki je upostilo ves kraj in prizadejalo veliko škodo tudi britskemu otočju Kymanu. Nad 40 hiš je popolnoma porušeni, 105 pa močno poškodovanih.

Največja goba

PARIZ, 2. oktobra. AA. Letos so našli na Francoskem mnogo gob velikega obsega. Največjo je pred dnevi našel v Roannu neki poštni uradnik. Goba ima obseg nad 1 m in tehta 40 kg.

Francoski bojovníki Mussoliniju

Rim, 2. oktobra. w. Mussolini je prejel od generalnega tajnika zveze francoskih častnikov-bojovníkov Charlesa Trouchuja resolucijo, v kateri urota vlada narodna zveza francoskih častnikov-bojovníkov, da je Društvo narodov pokazalo, da od svoje ustanovitve ni moglo preprečiti ali zaustaviti nobene vojne, ki je izbruhnila po svetovni vojni. Zveza je začudena zaradi postopanja DN nasproti Italiji in odklanja svoj pristane na ukrepe, ki naj bi preprečili kolonialne ekspedicije in ki streme za tem, da bi izzvali v Evropi vojno. Zveza ugotavlja dalje, na Anglija, ki ima več kolonialnih vojaških sil v Evropi, nima nobene kvalifikacije, da bi se upirala italijanski ekspanziji v Afriki. Končno poziva zveza francosko vlado, naj nadaljuje svoje delo za poravnavo in mir ter roči Mussoliniju, naj ohrani svobodo delovanja in vse napore usmiri tako, da bi Društvo narodov ali brez njega dosegel sporazum med civiliziranimi narodi in ohranil mir v Evropi.

Kaj je iskal Gömbös v Berlinu

Budimpešta, 2. oktobra. a. Včeraj popoldne se je vrnil predsednik vlade Gömbös z letalom iz Berlina.

Berlin, 2. oktobra. o. »Deutsche diplomatische Korrespondenz« je objavila kratak komentar o obisku madžarskega ministrskega predsednika v Berlinu. V njem ugotavlja, da ta obisk niti malo nima pomena, ki mu ga je pripisal del mednarodnega tiska. Ista korrespondenca, ki je pred dnevi ob Gömbösovem prihodu v Nemčijo poudarila, da so pogajanja v zvezi z rumunsko-ruskim paktom, pravi danes, da Gömbösovi razgovori v Berlinu niso bili naperjeni proti nobeni drugi državi. Nemčija ni niti malo razpoložena, da bi se spuščala v kake zapletljave.

Sklicanje grškega parlamenta

Atene, 2. oktobra. AA. Grška poslanska zbornica se bo sestala 10. oktobra. Monarhisti bodo predlagali, naj zbornica zaradi resnega mednarodnega položaja sama proglasi izpremembo državne oblike, ki naj jo kasneje potrdi plebscit.

Mednarodna trgovinska konferenca

London, 2. oktobra. AA. Včeraj so v lordski zbornici na svečan način otvorili 20. medparlamentarno konferenco za trgovino. Na dnevnem redu je predvsem vprašanje stabilizacije valute in odstranitve ovir proti mednarodni trgovini.

Premestitve v državni službi

Beograd, 2. oktobra. p. Za sodnika apelacijskega sodišča v Ljubljani je imenovan dr. Bogdan Petelin, doslej pri ljubljanskem okrožnem sodišču.

Za višjega kontrolorja na postaji Ljubljana gl. kol. je imenovan Valentin Brenc, doslej v Celju, za kontrolorja pa Fr. Robida, doslej v Mariboru.

Premečen je pristav pri sreskem načelstvu v Kranju Milan Smerkolj k sreskemu načelstvu v Sinju, pristav Leon Lojk pa iz Sinja v Kranj.

Pretresljiva ljubavna tragedija

V Račah pri Mariboru je zahtevala ljubezen troje mladih življenj

Maribor, 2. oktobra. V Račah pri Mariboru se je davi v zgodnjih jutranjih urah pripetila strašna tragedija, ki je na mah razburila vse mesto in bližnje okolice. Tri mlada življenja so ugasnila kot žrtev idealne ljubezni.

19 letni čevljarji pomočnik Karlo Milerko in njegov prijatelj 17 letni ključničar, ki vajenec Srečko Kodler, oba iz Rač pri Mariboru, sta bila zaljubljena v isto vaško lepoticu 16 letno Marijo Baumanovo iz Rač. Bila sta pa oba že od mladih nog dobra prijatelja in zato si tudi nista hotela biti tekmeča v ljubezni. Sklenila sta, da pojdetta skupno v ljubljeno in smrt. Preskrbela sta si od nekdaj samokres in povabila Baumanovo za davi na sestanek.

Baumanova se je nč hudega sluteč res

odzvajala in prišla na dogovorjeno mesto. Močilo je eden nameril na glavo samokres in krogla je takoj dobesno pogodila, da se je nesrečna mladenka na mestu sprostila mrtva.

Po strašnem dejanju sta prijatelja odšla na železniško progo, kamor sta prišla ob 2.55. Pri kilometrskem kamnu 298,2 km, nekako 50 m od postaje Rače, sta legla na tračnice in počakala vlak, ki vozi ta čas proti Ljubljani. Kolesa so Milerku popolnoma odrezala glavo od telesa. Kodlerja pa prečezala na dvojce. Oba sta bila seveda takoj mrtva.

Vest o grozni tragediji se je v zgodnjih jutranjih urah bliskovito razširila po Mariboru in povsod se zbirali ljudje in govorili samo o tej strašni tragediji.

Družina v plamenih

Maribor, 2. oktobra. Davi se je pri posestniku Alojziju Dvoršku od Sv. Petra pri Mariboru pripetila strašna nesreča. Dvorškova žena Amalija je ob 2. jutraj vstala in se odpravila v prelojeleko v rokah v spalnico, kjer ale ležala njen mož Alojz in 8 letni sin Ivan. Nesrečna usoda je hotela da ji je petrolejka padla na tla in namah je bila vsa soba v plamenu.

V smrtnem strahu za otroka je nesrečna žena skozi plamene planila k postelji svojega sina, pograbila vsa tresoka Ivana in ga skozi plamene, ki so med tem objeli že vse pohištvo, odnesla iz hiše. Oba sta pri tem dobila strašne opekline po vsem životu. Da

či njen mož, ki ga je vročina prebudila se je nevarno oziral. Tokel je v ljubljeno po vodo, da bi pogasil ogenj, je pa pri tem dobil močne opekline po vsem telesu. K sreči so takoj prišli na pomoč zdravci, ki se jim je posrečilo ogneti udariti. Vse tri po nevarnosti so s svetlo novorodni opeklinami zjutraj prepešljali v mariborsko bolnico. Njihovo stanje je zelo nevarno.

Borzna poročila.

Inozemske borze
Curih, 2. oktobra. Bangkok 7.-, Paris 20.235, London 15.08, New York 892.-, Bruselj 51.85, Milan 25.08, Madrid 41.88, Amsterdam 207.55, Berlin 128.08, Danzig 87.00, Praga 18.28, Varsava 84.08, Budimpešta 18.08.

Rejci malih živali razstavljajo

Razstava v Kranju kaže, da se tudi Gorenjska vedno bolj zanima za rejo malih živali

Kranj, 1. oktobra. V letošnji pomladi je bilo v Kranju ustanovljeno društvo: Gorenjski rejci malih živali v Kranju z namenom, da širi znanje za umno rejo malih živali in budi socijalni čut za pomoč brezposelnim in revnim na ta način, da deli brezplačno živali v ta namen pod pogojem, da vrne premajhne ob letu enega mladiča, ki ga društvo zopet podari naprej pod istimi pogoji. Ta akcija društva je našla pri vseh slojnih na pravilno umevanje in vidno so se širile vrste gorenjskih rejcev. Zanimanje za to vrsto malega gospodarstva pa je prodrla že tako daleč, in v takem obsegu, da so bili gorenjski rejci naravnost prisiljeni, da se pokažejo tudi v javnosti, kar so prav posrečeno storili v svoji prvi veliki razstavi gorenjskih malih živali, ki je bila odprta ob enem z obrtniško razstavo v prostorih Majdičevega mlina v Kranju. Ze tedne poprej so se vestno pripravljali, odbirali živali in pripravljali razstavne kletke pod spretnim vodstvom mojstra Kristana Ivana, tajnika g. Herleca Emila in vestnega društvenega gospodarja g. Likozarja Joska.

V nedeljo je bila slovesna otvoritev, katero je počastil s svojim pokroviteljstvom in obiskom tudi g. ban dr. Natlačen. Pred vzhodom v razstavni prostor Gorenjskega rejca, je sprejel g. bana in njegovo spremstvo društveni odbor in člani društva, pozdravil ga je pa tajnik g. Herlec in ga prosil naklonjenosti pokretu, ki stremi za povzdigo umne reje malih živali in pomočjo malemu človeku v hudi gospodarski stiski. Korajžni 6-letni Herlecov Branko se je strumno predstavil g. banu z lepim šopkom rdečih gorenjskih nageljnov in pozdravom: *Rejec mali - Vas pozdravlja*. V imenu Zveze društev rejcev malih živali je pozdravil g. bana tajnik Zveze in urednik lista »Rejec malih živali« g. Inkret Alfonz organizator rejskega pokreta. Skoraj pol ure se je zadržal g. ban pri gorenjskih rejcih in občudoval njih živalce, katerih je bilo nič koliko vrst in pasem.

Ob tej priliki naj še posebej omenim posamezne vrste živali predvsem perutni, ki je bila zastopana po lepih primerih kot štajerske, last g. Erzena, dalje krasne rojčanske, last g. Moharja, in g. Lapa, mestnega vratarja, bile so pa tudi zastopane naše najboljšje jajčarice leghornke, last g. Erzena. Manjkalo pa tudi ni raznih vrst pritikavih kokoši in petelinčev, last g. Kavčiča in g. Lapa. Izmed ostale perutnine naj omenim še lepe domače gosi, race in bele virginije purane. V okras razstavi sami, so bili lepi zlati fazani g.

Lužarja in srebrni fazani last g. Gucklerja ter pavi g. Hoje z Jezerskega. V velikem številu so bile zastopane razne vrste golobov, med njimi lepi rimljani g. Ogrizka in g. Stefeta. G. predsednik društva, g. Boh je razstavil prelepe papige tigrice in večje amaoconke, g. Senj Rasto pa lepo skupino kanarčkov, med njimi tudi prav lepe eksemplarje v beli barvi. Brez ljubkih grlic tedno ne bi bila razstava popolna.

Stirinožci so pa imeli še večje zastopstvo, kateremu je načeloval sivi osliček, ki se je zelo nerad odzval vabilu na razstavo in se upiral z vsemi štirimi, da bi ne prišel v tako spoštovano družino svojih vrstnikov — malih živali. Končno se je le vdal v svojo — oslovsko usodo in sedaj prav prijazno sprejema že kar pri vzhodu na razstavo številne posetnike. Družbo mu pa delajo velike jezerske — solčavske ovce, last g. Virmika Josipa, na drugi strani pa dve beli sanski in ena rjava planinska kozica. Tudi ribice so bile zastopane. V dolgi vrsti pa stoje kletki pri kletki z vsemi mogočimi vrstami kunccev, predvsem so pa zastopani angorski kuncji, last g. Preseka Jožeta in g. Ivana Kristana, ki imajo še posebno ljubko hišico z verando in enim nadstropjem, da se lahko nemoteno sprehajajo po vsem poslopju. Prelepi so dunajčani g. Herleca Emila, nadalje havanci g. Likozarja Joska, beli orjaki g. Hobiča itd. Preveč bi bilo naštevati, ako bi hoteli opisati vse vrste, zato mislimo, da je najbolje, da si vsak sam ogleda do prireditve in pride tako na svoj račun. Ves nadzor nad razstavo pa imajo naši piščiki, ki jih je tudi cela vrsta, zastopane so pa tudi ljubke vervece in polhi.

V posebnem oddelku je pregledno razvrščena kma v vseh vrstah, pridobivanje volne angorskih kunccev, lekarna za rejca malih živali, vsakovrstna literatura, dalje kože, ustrojene na usnje in na kosmato, razni izdelki kakor prelepa boa iz kožuhov angorskega kunca in angorska preja v vseh barvah in načinih izdelave. Razni modeli pojasnjujejo, kako naj si rejec pripravi za svoje živalce res udobne in odgovarjajoče hleve in hlevčke. Ves oddelak je opremljen tudi z raznimi slikami, navodili in reki ter propagando za povzdigo umne reje malih živali. V nedeljo na dan otvoritve je bil poset zelo velik, da so rejci komaj zadovoljevali radovednim vprašanjem obiskovalcev, kar je znamenje, da se naš človek vedno bolj zanima za to lepo in koristno panogo našega malega gospodarstva. Razstava bo odprta ves teden in še v nedeljo, kar bo nudilo dovolj prilike, da obiščete to prvo prireditev gorenjskih rejcev.

— Napad iz zasede. Trije neznani napadniki so v pretekli noči navaliли iz zasede na posestnika ali Ivana Cefnika iz Može pri Sv. Marjeti in ga z noži zelo nevarno obdelali. Neznane, ki je izgubil mnogo krvi, so težko ranjenega prepeljali v mariborsko bolnico. Za napadniki pozvedujejo.

— Carinski dohodki v septembru. Pretekli mesec so znašali dohodki pri mariborski glavni carinarnici 4.220.788,40 dinarjev, od česar odpade na uvoz 4.202.937,65 dinarjev na uvoz pa le 17.860,75 dinarjev.

Nov pravoslavni hram v Pragi

Praga, 1. oktobra. V soboto je bil ob velikem zanimanju široke javnosti blagoslovljen hram Sv. Cirila in Metoda. Dvorišče hrama je bilo okrašeno s češkoslovaškimi zastavami in z zastavami pravoslavnih držav. Svečanosti blagoslovitve so prisostvovali srbski metropolit Dositej, češki pravoslavni škof Gorazd, podkarpotski ruski pravoslavni škof Damaskin, ruski škof Sergej, jugoslovanski in bolgarski poslanik, zastopnik rumunskega poslanika, rektor tehnične visoke šole, zastopniki zunanega in prosvetnega ministrstva, namestnik praškega župana ter zastopniki oblasti in korporacij. Svečanost so otvorili češkoslovaški pravoslavni svečeniki.

Pravoslavni škof Gorazd je v svojem nagovoru počastil spomin blagopokojnega kralja Aleksandra I., pozdravil je srbskega metropolita ter spregovoril o krščanski ljubezni. Hram bi bil blagosloven že prej, pa je prišla vmes mariborska tragedija. Srbski metropolit je odgovoril v češčini, da sicer nimamo pravega koridorja, vendar pa tvorijo pravoslavni cerkev mogočni duševni koridor, ki veže oba bratska naroda.

Svečanosti blagoslovitve je sledilo skupno kosilo, na katerem sta nazdravila škof Gorazd in metropolit Dositej prezidentu Masaryku in češkoslovaški republiki, potem je pa zapel pravoslavni zbor jugoslovanske himno. Ob zaključku je spregovoril predsednik razvratel Parma, izražajoč trdnost upanje, da bo pravoslavna cerkev zedinila slovanske narode in prinesla svetu mir. Svečanost je bila zaključena s češkoslovaško državno himno.

Začetek dramske sezone

Ljubljana, 2. oktobra. Točno s 1. oktobrom se je začela dramska sezona. Priznanje gre dramskemu ansamblu in njegovim režiserjem, da so pripravili kar štiri novosti, ki pridejo na oder zaporedoma za štiri vrste stalnih abonementov.

Snovi smo gledali prvič na odru Sofoklejevo večno krasno, veličastno in pretresljivo usodno tragedijo Kralja Edipa v Hofmannsthalovi prireditvi in v lepem, jasnem, lahko umljivem novem prevodu Fr. Albrehta. Res, da je predstava na letnem gledališču učinkovala v svobodni navari pod gozdnim drevjem z novimi Franzovimi dekoracijami, palačo, stebrovjem in zlasti s stopnicami monumentalne in nekatere narurne. Toda na gledališkem, zmerom pretemenem odru je Kralj Edip deloval intimirno, mirneje ter sta se mistična globina in lepota besedila uveljavila še močnejše.

Zopet sta pretresala g. Levar kot Edip in g. Marija Vera kot Jokasta ter sta bila g. Kralj kot Kreon in g. Skrbinec kot Tezej iz odlična. Vsa predstava je stala na višku in ostavila silen vtisk.

Ker traja združena igrana tragedija je podguro uro, so dodali še S. A. Puškinovo romantično pesnitev v štirih krajših slikah »Kameniti gost«. Pesnitev prinaša prizore iz življenja in konca doma Juana, vsebinsko nam je znane vsaj iz Mozartove opere, če ne tudi iz drugih dram. Poemo je iz rusčine prevzel Jos. Vidmar.

Naslovna uloga doma Juana bi bila efektno hvaljena naloga kakemu Kainzu ali Moissiju; pri nas jo je kreiral novi režiser in mladi igravec g. Bojan Stupica. Kot najlepše nade vzbujajočega inteligenta ga pozdravljamo. Slugo Leporella je igral g. Cesar, dona Carlosa g. Gregorin, a kameniti kip umorjenega moža doma Ane je bil g. Sbrinšek. Menih je g. Jerman, gost pa g. Sancin in Pianeček. Strastno lepotico Laura ima ga. Boltarjeva, a doma Ana ga. Sarčeva. Vse vloge so bile torej v rokah

naših dramskih prvakov, ki so uspehi, da je pesnitev močno zanimala. Prizorišča in kostumi so ustrezali.

Obe igri je fino izrežiral g. prof. Seest. Predstava je bila dvignjena še z Beethove novo uvneto »Egmont« pred Sofoklejevo tragedijo in z Mozartovo uverturo »Don Juan«, ki ju je sviral operni orkester pod taktirko dirigenta g. dr. Svare.

Gledališče je bilo dobro zasedeno in je odhajalo občinstvo prav zadovoljno.

Fr. G.

Konjske dirke na Fužinah

Ljubljana, 2. oktobra. Za letošnje konjske dirke vlada izredno zanimanje, kakor ga niti od daleč nismo pričakovali. Prijavilo se je zelo veliko število tekmovalcev in startalo bo, sodeč po dosedanjih prijavah — 26 ameriških konj, 16 jahačev in 9 konj domače reje. Med prijavljenimi so 4 banovinski žrebi kasači in sicer »Makfilko«, »Juhar« in »Geldorados«, za galopne dirke pa angleški polnokrvni »Leptre«. Pripravlja se skupina 10 banovinskih plemenskih žrebcev za jahanje v figurah. Ta nastop bo posebna točka, ki bo še izpopolnila že tako pester program.

Redkorno število prijavljenih konj in tekmovalcev kaže, da zanimanje za konjski šport vedno bolj in bolj narašča. Agilni odbor in novo zgrajeno dirkališče v prijaznih Fužinah — vse to jamči, da bo tekma lepa in da bo občinstvo prišlo v vsakem pogledu na svoj račun.

Totalizator, to je stava na konje, se je do sedaj vršil samo v eni lopi, letos pa bo sta postavljeni v ta namen dve lopi z znatno pomnoženim osvojem.

Pustolovščine podjetnega delavca

Poljčane, 1. oktobra. Te dni se je pojavil v Poljčanah neznanec, ki se je izdal za veleposelnika in trgovca z jabolkami, pa se je o njem izkazalo da je naveden pustolovec, ki ima na vesti tatvino 2400 Din. Pojavil se je najprej pri brivcu, kjer se je dal ostriti in obriti, potem je pa zavil v prvo gostilno, kjer je kmalu dobil družbo. Že tu je kazal »metuljček« in se ponašal s samopresom. Naročil si je taksi in se z veselo družbo vozil od gostilne do gostilne, sedel je pa so jo potegnili v Makole in od tam v neko gostilno v Modrožah.

Medtem ko pa že zvedeli o neznanecu tukaj, grozniki in kmalu je bilo konec veselja. »Veleposelnika« so presenetili s koptčo vprašanji. Ko je bil ta v najboljšem razpoloženju, slednjič pa so ga vjudno povabili na otrošniško postajo. Izpovedka je fant vse tajil. Ko pa je prišel na postajo brzojavni odgovor, da je dozvedel trgovec s sadjem neki F. Dragotin delavec iz Sv. Kojke ob Sotli in da ima na vesti vlom pri svojem nekdanjem gospodarju v St. Juriju ob južni železnici, je moral trgovec namestu k ljubcem, s katerimi se je bavaval, v zapor v Slov. Bistrico. Pri njem so našli še 1200 Din gotovine, zlat pretan, srebrni ura in revolver.

Iz Litije

— Od življenja je odrezan, kdor ne čita listov. Najnujnejša kulturna potreba je imeti v hiši vsaj en list, da lahko zasledimo nekatere dogodke in pa o svetu. Na željo nekaterih prijateljev smo začeli s današnjim dnevom pošiljati »Slovenski Narod« na njihov naslov, priložili smo pa še nekaj izvodov za one prebivalce Zasavja, ki o njih vemo, da se zanimajo za javna vprašanja, pa še niso med našimi naročniki. Pošiljali jim bodo list nekaj časa na orel in prepričani smo, da bodo tudi oni stopili v krog naših naročnikov, saj posveča »Slovenski Narod« kot etnični podnevnik v Sloveniji zasavskim krajem še posebno pozornost, naročnika pa znaša mesečno samo 12 Din.

— Gasilska vaja. Naše prostovoljno gasilsko društvo je imelo v nedeljo na Ponočkah vajo, o kateri so se izrazili domačini zelo pohvalno.

— Zopet lepa zmaga litijskih nogometašev. V nedeljo smo imeli zanimivo nogometno tekmo. Nogometaši karlovskega plemenskega bataljona so nastopili proti našemu klubu in rezultat je bil 5:1 za domačine. Sodil je v splošno zadovoljstvo domačin g. Drago Jordan. Gledalcev je bilo

Zvočni kino Ideal
Samo še danes velika senzacija!
ČELJUSKINCI
so se vrnili v Ljubljano
Predstava ob 4, 7 in 9 1/2
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

mного, žal pa tudi precej zastojkarjev, ki ne razumejo, da športni klub ne more živeti in delovati od zraka.

— Slovo sreskega načelnika. Člani »Zasavske koč«, ki je zgradila lepo planinsko kočjo na Sv. goru, so priredili v nedeljo društvenemu gospodarju sreskemu načelniku g. Francu Podboju prisrčno odhono. Na Sv. goru je prihitelo tudi mnogo bivših litijskih uradnikov iz drugih krajev. Od priljubljenega sreskega načelnika so se prišli posloviti med drugim notar dr. Krevt in načelnik Ivan Turk iz Ljubljane, sodnik dr. Tomo Turati iz Maribora, sodnik Josip Troje iz Hvara in mnogo zasavcev. Izrečenih je bilo več napitnic. Naši planinci bodo svojega zvestega tovariša težko pogrešali.

Roko si je zlomil. V šolski telovadnici si je zlomil med telovadbo roko srednjega šolca Duška Plenarja. Spodrsnila mu je palica, ob kateri je skakal, da je padel na roko in si jo zlomil.

Iz Ptuja

— Najemniške vprašanje. O najemninah v Ptuju se dosedaj ni veliko govorilo, akoravno so bile glade na to, ker so v mestu skoraj same stare hiše, pretirano visoke. Stanovanja bi nudilo pri teh visokih najemninah prav nobenega komforta, ker nima Ptuj ne vodovoda ne kanalizacije. Najemnik pa mora poleg visokih najemnin plačevati še razne druge postranske pristojbine, kakor najemniški vinar, dimnikarja, pristojbino za odvoz fekalij t.i.d., tako da se mu čista najemnina povzga še do 20%. Javni mesečnični zalo javno apelirajo na vse hišne lastnike, da upoštevajo njih gnotno stanje, ker so v težkem položaju, zlasti z zadnjo redukcijo plač, da znižajo svoje najemnine primerno sedanjim prilikam. Tudi mestna občina naj bi revidirala najemniški vinar ter istega vsaj omejila, če ne že odpravila.

— Z ročico po glavi. Posetnikova sinova C.K. in P.A. oba iz Ptuja, pristava sta skupno popivala v neki gostilni. Ko sta se imela že precej pod kapo, sta se napotila domov. Med potjo pa je nastalo med njima neobčutljive in to je dalo povod, da je P. pograbil ročico in udaril svojega tovariša z vso silo po glavi. C. je moral v bolnico.

— Falsifikat. V ptujski okolici so se nepot pojavili 50 dinarski falsifikati. Orožniki so zaplenili en falsifikat, ki se mu pozna že na prvi pogled, da je ponarejen. Narejen je iz zmesi svine in aluminija ter je težji od pravega. Vodi se preiskava.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Sreda, 2. oktobra, katoličani: Stefan. Miran.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Knez Voroncov

Kino Ideal: Čeljuski

Kino Sloga: Če žene stavkajo

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Šušnik, Marjin trg 5. Kurat, Gosposvelska cesta 10. In Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Narodno šolstvo v krškem srezu

Radeče, 24. sept. Krški srez šteje 59.900 prebivalcev in ima 31 narodnih šol. Povprečno pride na 1929 prebivalcev ena narodna šola. Učencev je 9445, od tega je 4791 deklet in 4654 dečkov. Vse šole imajo 242 oddelkov ali razredov in 173 učiteljev in učiteljic, od katerih je 90 poročenih. Veroučiteljev in kontraktualnih je 54. Skupaj torej 227 učiteljev. 28 učiteljev je članov CMD, pri Kolu jug. sester je 9 učiteljic, pri Sokolu 60 učiteljev in 89 učiteljic. Pri JS je 124 uč. Pri RK je 119 učiteljev, pri Slov. šol. Matici je 22 učiteljev, pri Vodnikovih druž. pa 16.

Kot rečeno šteje krški srez 59.900 prebivalcev, od katerih je pisarnih 52.000, ki so se tega osnovnega znanja naučili v šoli, v vojski se jih je naučilo 20, drugje pa 415.

V Cerkljah ob Krki se je vršil gosposveljski tečaj, ki ga je vodila uč. gđ. Francka Hlebec z zelo zadovoljivim uspehom. Vzgojila je 12 gosposveljskega dela, ki bi jih morala znati gosposveljskega dela, ki bi jih morala znati vsaka bodoča gospodinja. Tečaj je prejel 500.— Din podpore.

Od 31 šol ima samo 21 šol šolskih dvorišč in 4 vodovode, ostale pa imajo več ali manj oddaljene vodnjake. Vsi učitelji so prejeli 3.128.730,95 Din plače, k temu je prispevala banska uprava 2391 Din. Učiteljske stanarine pa so znašale 812.001,54 Din, ki jih plačujejo kakor znano občinske uprave.

Od šol proračunov so izplačale občine vsem šolam 468.419,30 Din, kar je s celotnimi proračuni vseh občin v razmerju 4:90: 1. Dejansko pa so vse šole potrošile samo 428.490,41 Din od šol. proračunov. V srezu je 12 šolskih hranilnic. Vložilo je 568 učencev 32.571,71 Din. Od tega je vložila 16.780,85 Din v poštno hranilnico.

V vsem srezu je 542 šolskih učilnic in šol, pri Podmladku Jadranske Strazje je 1500 učencev, pri Podmladku Radečega Kriza je 1552 učencev. Pri Mladem Janu ku je 3593 učencev.

39 učencev ni obiskovalo šole zaradi duševne zastočnosti, 39 zaradi telesne nesposobnosti in 16 učencev ni hodilo v šolo zaradi nalezljivih bolezni. Vse učiteljske knjižnice štejejo 13.638 knjig, 4305 bacšur in 184 listov. Šolske knjižnice pa izkazujejo 8188 knjig, 1027 bacšur in 39 listov. 19 šol izkazuje, da imajo dovolj uč. nih sredstev, malo pa 12.

To so najvažnejši statistični podatki narodnih šol v krškem srezu za preteklo šolsko leto, ki utegnejo zanimati naše prebivalstvo.

R.B.

Otrošnja

— Jurček, ali je bil zdravnik pri papema?

— Bil.

— No in kaj je dejal?

— Nič. Prijel ga je samo za roko in goledal, da z njega vidi, kaj je bil.

MARU SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Da je ne boste nikoli več zapustili, kakor ste jo nekoč? Tudi ne na zahtevo drugih?«

Zadnje besede so jo premagale in razorožile. Izgovorila jih je s tako prizadeto tistostjo in s tako nepotvornim glasom, da je zdravnik zastulil, kdo se skriva pod črno masko. In namesto da bi ji odgovoril na stavljeno vprašanje, jo je burno objel in privil k sebi:

»Sida... Si Sida? Snemi masko!«

Segla je brez obotavljanja po s črno svilo privlečeno lepotnico in si jo sunkoma potegnila z obraza. Očrna je utihnila, oglasilo so se udarci polnoči...

»Sida...«

»Danilo...«

Prišla sta se tesno drug k drugemu in njune ustne so se našle v dolgem, vročem poljubu, kakor takrat v tisti topli, z mesečino obliči noči sredi pohorskih gozdov. Na njena lica so privrele solze, njegove roke so drhtele.

»In sedaj sem zopet tvoja, vsa tvoja, kaj ne?« je vzkliznila ginjeno.

»Vsa moja in za vselej moja... Si me vedno ljubila?«

»Vedno.«

»Tudi jaz.«

»Toliko si morava povedati. Toliko, toliko... Še ne...«

XIX.

»Danica, vrgla sem se čez jez...« je vzkliznila Sida prijateljici, ko sta bili sami.

»Potem plavaj!«

»Saj plavam, a v srcu je toliko tesnobe... Kaj bo?«

»Kaj naj bi bilo? Danila si ljubila in ga ljubiš, Ervina nisi. Tu ni nobenih posebnih problemov: loči se in se znova poroči z zdravnikom.«

»Vse to zveni tako preprosto, pa ni, Danica. Loči se... Kako naj začnem? Naj stopim kar na lepem k Ervinu in mu rečem: zapuščam te in grem k drugemu? Zapuščam te zato, ker si se žrtvoval zame, ker si zaradi mene do smrti razburil svojega očeta in si verjel vame kakor v Boga... Zapuščam te... Ne, Danica, tega ne morem reči. To je strašno...«

»Potem mu piši. Opiši mu svoje prejšnje življenje, povej mu, da se nisi poročila z njim iz ljubezni, ampak zato, ker si se morala in greš k tistemu, ki si ga vedno ljubila. Razumel te bo in se ne bo upiral ločitvi.«

»To pismo je bilo obtožnica, ki bi jo sestavila sama proti sebi. Kako naj bom

vse obenem, obtoženka in tožilka? In potem, kaj bo storil oče? Kaj bo s Silanovino, s podjetjem?«

»Se torej začenja znova?« je dejala Danica skoraj zlovoljno.

»Prav tam, kjer se je nekoč končalo.«

»Potem ostani pač pri Ervinu, čakaj, da se tvoji židci docela uničijo in da te naposled odpeljejo v Novo Celje ali na Studenec pri Ljubljani.«

»Ne več nobenega drugega nasveta?«

»Pač, bil bi še eden: živi v obeta, z Ervinom in Danilom. Koliko je takih trikotov.«

»To bi bilo podlo.«

»Je vprašanje moralnih nazirani. Življenje se ne ravna vedno po nekih točnih zakonih morale ali etike in je v vsakem primeru individualno. Ako nimaš poguma za ločitev in brez Danila ne moreš živeti, ti ne preostane nič drugega.«

»Uredi si tako, da postane Danilo prijatelj tvojega moža. Potem se bosta lahko nemoteno shajala.«

»In ljudje?«

»Pusti ljudi! Ti si brusilo jezike vedno. Če živiš pobožno kakor svetnica, ali pa grešno kakor blodnica.«

»Ervin bi naposled venčal...«

»In?«

»Bilo bi strašno.«

»Bi se morda sam umaknil. Saj si mi pripovedovala, da si o tem že ponovno

razmišljala in spoznala, da bi v takem primeru bila ločitev najlažja.«

»Seveda sem. V teoriji je vse tako lahko, toda v resnici... Kadar je treba storiti, mi zmanjka moči in ne vem, kaj bi.«

»Hočeš, da posredujem sedaj za vajino ločitev, kakor sem takrat za zaročbo? To bi bilo sicer res neprijetnejše, nazadnje pa...«

»Nikakor, vsaj sedaj še ne!«

»Potem se posvetuj z Danilom. Mislim, da ti tudi on ne bo mogel svetovati nič drugega. Piši mu.«

In Sida mu je pisala. Toda tisto njeno pismo je bilo izliv njene prejšnje žalosti in s tako muko zadržane ljubezni, brez vseh tistih vprašanj, ki so bila potrebna nujne rešitve. Namesto odgovora je pa dobila obisk v Mariboru. Danica se je diskretno umeknila in ju pustila sama.

»Hotela sem biti zopet pri tebi,« mu je dejala. »Hotela bi biti sploh vedno. Zdi se mi, da sva toliko zamudila, da ne bova mogla nikoli nadoknaditi.«

Nenadoma je pa izbruhnila v jok:

»Tu se te oklepam, kakor se med tem ne bi bilo nič zgodilo, kakor da bi bila še vedno tista, kakor sem bila nekoč, pa sem še celo leto živela z drugimi... Bila sem mu žena. Ne, saj me ne moreš več ljubiti. Nobene pravice nimam, priklopiti te k sebi. Dala sem drugemu svoj prvi cvet...«

DNEVNE VESTI

— Občni zbor Odvetniške zbornice. Včeraj popoldne je imela Odvetniška zbornica občni zbor. Največje zanimanje je vladalo med našimi odvetniki za volitve, ker sta bili postavljeni dve kandidaturi. Volitve so se pokazale, da hoče pretežna večina odvetnikov obvarovati svojo statusno organizacijo vsakega političnega vpliva. Za predsedniško mesto sta bila dva kandidata, dosednji predsednik dr. Janko Zirovnik in kandidat opozicije dr. Hacin. Prvi je dobil 89, drugi pa 44 glasov. Prav tako je bil izvoljen za veliko večino dosedanjih podpredsednik dr. Krivic. Na obeh kandidaturah listah so bili izvoljeni odvetniki dr. Korun, dr. Lapajne, dr. Stanovnik, dr. Urbanc, dr. Lipold, dr. Fetič in dr. Adlešič, na listi pristaev dosedanjega odbora pa dr. Fermevc, dr. Mojzer, dr. Potokar, Florjancič, dr. Kalan, dr. Maček in dr. Vauhnik. Za predsednika disciplinskega sodišča je bil soglasno izvoljen dr. Tominec, za podpredsednika dr. Švigelj kot kandidat obeh skupin in dr. Krejčič kot kandidat večinske skupine. Za zborničnega pravdnika je bil izvoljen dr. Smole, za njegovega namestnika dr. Tavčar in dr. Zužek, vsi trije kot kandidati obeh skupin.

— Izprememba v naši vojski. Za vršilca dolžnosti upravnika dravskega klavniške skladišča je imenovan dosednji vršilec dolžnosti adjutanta artiljerijskega polka kraljevske garde artiljerijski kapetan I. klase Svetoslav Dimitrijevič.

— Novi podporočniki. V vojni akademiji v Beogradu so imeli včeraj lepo svečanost. V čin podporočnika je bilo povisanih 260 gojencev vojne akademije. Med njimi je tudi več Slovencev in sicer v pehoti: Vladislav Hirsli, Leopold Tomić, Josip Naglič, Janko Divjakin, Josip Galjan, Rudolf Rako, Emil Kranjc, Rudolf Kram, Josip Sorić, Martin Boc in Mirko Navračič, v artiljeriji: Egon Kolman, Bogdan Spindler, Branko Veger, Viktor Perolo, Božidar Kalman, Borivoj Lah, Vilko Košta, Franjo Lukež in Božidar Barle; v konjenici: Franjo Veber, inženjerski stroki: Branislav Nadvornik in Miroslav Luter.

— 17. VEČERNI TRGOVSKI TEČAJ (šest ali desetmesečni) za odrasle prične na Christoforovem učnem zavodu 3. oktobra ob pol osmih zvečer. Potek trgovskih predmetov, stenografije, strojepljiva, reklame, jezikov, šolnina za vse obvezne predmete 100.— Din, vpisnina 30.— Prijava in brez plačila informacije na Domobranski c. 15.

— Anketa o cenah mesa v Zagrebu. V Zagrebu so sprožili vprašanje cen mesa, ki je konzumentom predrago, mesarji pa pravijo, da cene niso pretirane. Mestno načelnstvo je sklicalo za tujo anketo, na kateri se bo dognalo zakaj so cene mesa tako visoke, ko je vendar živina tako poceni. Anketa ima namen razjasniti nemogoče razmere med cenami mesa in cenami živine.

— 17. Očala, daljnogledi, barometri, fotoaparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

— Glavna delavska zveza proti draginjam. Glavna delavska zveza priredi z vsemi svojimi organizacijami v petek 4. t. m. zvečer v Beogradu veliko zborovanje proti draginjam. V vabilu na zbor pravi zveza, da so delavski sindikalne organizacije zadnje čase pokrenile upravičeno borbo za zvišanje delavskih mezd. Glavne življenjske potrebščine kakor kruh, mleko, drva so se zadnje dni podražile in s tem se je položaj delavcev še poslabšal. Zato je bila zveza prisiljena sklicati zborovanje proti draginjam.

— Se vedno: 22 svežih štajerskih jaje za 14 Din, Podružnica Löwy.

— Društvo bolnih v Jugoslaviji. Na zdravniškem kongresu je poročal dr. Aleksej Kužljanko o duševnih boleznih v Jugoslaviji. V naših umobolnicah se leči na leto 9500 bolnikov. Od teh je 60% umobolnih od mladih let, 7% ima progresivno paralizno kot posledico sifilisa, iz umobolnic od-

pušajo »socijalno izločene«, in sicer neznanost število paraliziranih in od mladih let duševno bolnih. Število bolnikov v umobolnicah je v zadnjih štirih letih naraslo v naši državi na 40%, število prebivalstva pa samo za 6-8%.

— Kongres brivcev in lasničarjev. Letošnji kongres Zveze brivskih in lasničarskih sekcij kraljevine Jugoslavije bo 7. t. m. v Beogradu. Prometno ministertvo je dovolilo udeležencem kongresa polovično vozno. Vozna ojašava bo veljala od 3. do 11. oktobra za vse vlake razen ekspresnih.

— Društvo proti družabnim konvencijam. Društvo v Petrovargradu je bilo ustanovljeno društvo »Novi pozdravi«, ki se bo borilo proti škodljivim družabnim konvencijam. Svoje delovanje namerava razširiti na vso državo.

— 20. žrtve rudniške katastrofe v Rtnju. Katastrofa v rudniku Rtnju je zahtevala večerj 20 žrtve. V bolnici v Boljevcu je umrl rudar Valentin Kamnik, star okrog 30 let, samski, doma iz Laškega. Pokopali so ga včeraj v Boljevcu, kjer so pokopani tudi njegovi ponesrečeni tovariši.

Konjske dirke na Fužinah pri Ljubljani, v nedeljo 6. oktobra ob 14. uri priredi Kolo jahačev in vozačev. Startalo bo 52 konj. Banovinska zveba bo za propagando konjereje predstavila svoje najlepše zvebe. — Stave na konje.

— Slavnost v Kamniški Bistrici. V nedeljo 6. t. m. bo SPD vodilo svoje člane in goste po novi pešpoti iz Stranj v Kamniško Bistrico. Vodstvo bo imelo značaj planinske slavnosti, h kateri vabimo vse planince in prijatelje lepe jesenske narave. Planine so v tem času najlepše. Ne zamudite ugodne prilike in udeležite se te prireditve. Spored slavnosti bo prioben.

— Občutljive obleke niso več luksuz, ker jih v 15 minutah lahko operete, posušite in zlikate, tako da so spet kot nove. Kako se to napravi, boste zvedeli zastoj v Radion posebevalnici na Mestnem trgu št. 23 nasproti rotarja. Prinesite s seboj obleko, pa se vam bo nazorno pokazalo, kako boste v bodoče take stvari sami doma uredili.

— Izpremembe v banovinski službi. Imenovana sta za upravnika banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina vršilec dolžnosti upravnika Ivan Gračner in za banovinskega uradnega pripravnika pri banovinski bolnici v Brežicah dr. Simon Zalezel. Reaktiviran je in postavljen za banovinskega pisarja bivši banovinski pisar Fran Kogovšek.

— Zdravniške vesti. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino so bili vpisani sreski sanitetni referent v Laškem dr. Franjo Delak, zdravnik v Gornji Radgoni dr. Erik Klinc, zdravnik v Škofji Loki dr. Gjorgje Čavič ter zdravnik v Ljubljani dr. Stanko Jereb in dr. Jože Slapar.

— Nov sodni tolmač fanceščine, italijanske in latinske. Predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani je imenovalo pravnega referenta pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani dr. Branko Alujeviča za stalnega zaprišeženega sodnega tolmača za francoski, italijanski in latinski jezik za okoliš ljubljanskega in novomeškega okrožnega sodišča s sedežem v Ljubljani.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 79 z dne 2. t. m. objavlja pravilnik k določbam o neposrednih davkih v zakonu o proračunskih dvanajstih za mesec avgust - december 1935 ter januar - marec 1936 in o naknadnih in izrednih kreditih kr. proračunskih dvanajstih za mesec april - julij 1935. in kr. proračunskih razhodkov in dohodkov za 1934/35 kakor tudi o izpremembah in dopolnitvah pravilnika o neposrednih davkih, navodila za poslovanje tehničnih kontrolorjev pri rafi-

nerijah rudniških olj in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Avtobusni promet v Opatju 6. 10. priredi Pustnik, Ljubljana. Cena Dina 165.— Prijava do 4. 10.

— Vreme. Vreme napovedi pravi, da bo oblačno in deževno. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu 31. v Sarajevu 27, v Skoplju 26, v Zagrebu 25, v Splitu 24, v Rogoski Slatini 23, v Ljubljani 22, v Mariboru 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.6, temperatura je znašala 14.4.

— Dve nesreči. V bolnico so prepeljali delavcevega sina Jožeta Klemenca iz Trčica, ki ga je konj brcnil v glavo in ga resno poškodoval. — Davi je gnel hlapec Jože Šinkovec, uslužen pri trgovcu Ogrinu na Laverči, bika v klavniko. Spotoma je bik zdivjal in vrgel šinkovca tako močno v zid neke hiše, da mu je zlomila levo nogo.

— Novorojenka je vrgla v smetišče. V Zagrebu je mlada sluškinja Tonka Bišćan porodila otroka in ga vrgla v smetišče. Njen zločin so kmalu odkrili in čez dva dni so izsledili tudi brezsrčno mater. Tonka zatrjuje, da je bilo dete rojeno mrtvo, zdravniška preiskava je pa dognala, da je prišlo živu na svet. Staro je bilo 4-5 dni. Tonka se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

— Smrtna nesreča dečka. Blizu Kule se je pripetila včeraj težka nesreča. Jovan Gerber je peljal voz slame v Kulo, na vozu pa so sedeli 8 letni Tili, Gerberjeva žena Božica in dva delavca. Blizu Kule se je voz prevrnil, voznik je padel z njega, drugi pa so ostali na slami, prepušeni splešenim konjem. Nesrečni deček Tili je udaril z glavo ob kamen tako, da je obležal mrtve, drugi so bili pa samo ranjeni.

— Ruski emigrant v vlogi inspektorja

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor — Telef. 27-30

Na spošno željo občinstva filmska burka

Če žene stavkajo...

še danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Zadnja prilika, da si ogledate ta film.

ministrstva. V Sarajevu so aretirali ruskega emigranta Giliroja Pavloviča, bivšega trgovca z drvin v Pikingi. V nedeljo je prišel v Sarajevu in se predstavil soprogi nekake uglednega meščana kot inšpektor notranjega ministrstva dr. Petrovič, češ, da mu je poverjena zelo delikatna preiskava v zadevi njenega sina, slušatelja medicine v Pragi, zapletenega v tajno politično organizacijo. Gospa se je ustrašila in začela dopovedovati dopovednemu inšpektorju, da bi njen sin ne mogel kaj takega storiti. Lažni inšpektor je pa vztrajal na svoji trditvi in začel preiskavo včeraj pozno zvečer, češ, da se drugi dan vrne. Gospa je povabila za pričo proto Komnenoviča in njemu je postal možakar sumljiv. Obvestil je policijo, ki je lažnega inšpektorja aretirala. Mož se izgovarja s težkimi gmotnimi razmerami, češ, da si je hotel pomagati iz denarne stiske.

— Okraden avstrijski dvorni svetnik. Dvorni svetnik Weimann z Dunaja pri biva vsako leto na počitnice v Dalmaciji, kjer ostane z ženo vse poletje. Letos je bil v Makarski, od koder je krenil v Split. Še prej se je na napotil v Sarajevu, najprej je pa poslal dva velika kovčeka po železnici v Zagreb. Ko je prišel pozneje v Zagreb po kovčeka, je ves presenečen opazil, da sta mu bila ukradena. V njih je bilo mnogo obleke in zlatnine. Weimann je oškodovan za dobrih 20.000 Din.

Iz Stične

— Zanimive občinske zadeve. Razrešen je bil dolžnost člana občinske uprave g. Alojz Erjavc, posestnik iz Kompolje; pri tožbi se je. Govori se še o nadaljnjih razrešitvah. — Občina ima v proračunu predvideno za obč. tajnika mesečno plačo 400 Din. Pri razpisu mesta obč. tajnika so se za to potegvali trije kandidati, med njimi eden z gimnazijsko maturo....

ELITNI KINO MATICA

Danes ob 4. 7.4 in 9.4 premiera »Ufa-Filma« s BRIGITO HELM

KNEZ VORONCOV

po istoimenskem romanu Margot Simpson Albert Schönhals, Hansi Knoteck — »Paramountov zvočni tednik«

Iz Ljubljane Poziv!

Odbor za prireditev komemoracije o priliki prve obletnice tragične smrti blagopojnega Viteškega Kralja Aleksandra I. Učinitelj priredi 9. oktobra 1935 popoldne na Kongresnem trgu v Ljubljani veliko, manifestacijo žalno prireditev, ki naj združi vso našo javnost, zlasti pa vse naše organizacije in njihove predstavnike. Radi velikega števila navzočih bo mogla biti vsaka organizacija zastopana na rezerviranem prostoru pri katalaku in po treh oficijelnih zastopnikih. Organizacije z uniformiranim članstvom bodo imele zopet svoj rezervirani prostor. Ker ni več mnogo časa in odbor ne razpolaga z dovoljnim pisarniškim osebjem, se obrača tem potom na vse organizacije meša Ljubljane, naj sporočijo do 5/10. popoldne v pisarno odbora Šelenburgova 3/I. (Narodna Odrbana):

1.) Imena oficijelnih treh zastopnikov in predvideno število uniformiranega članstva in

2.) Število praporov, pri čemur je treba ločeno navesti število praporov naraščajo dolične organizacije.

Odbor.

— 19 tinozemskih novinarjev, ki potujejo že tri tedne po naši državi, se je odpeljalo v ponedeljek popoldne iz Zagreba v Rogosko Slatino, kjer so bili gostje zdraviliške uprave. V Zagreb so se pripeljali z avtobusom s Susaka. Med njimi so Američani, Avstrijci, Čehi, Nemci Holandci, Poljaki, Rumuni. Po povratku domov bodo pisali o svojih vtisih s potovanja po naši državi. Danes popoldne so prišli v Ljubljano kjer so jih sprejeli ljubljanski novinarji, opoldne jim pa priredi mestna občina v Unionu skupno kosilo. Iz Ljubljane se odpeljejo na Bled in v Bohinj, manjša skupina pa v Sarajevu, kjer bo njihovo potovanje po Jugoslaviji zaključeno. Po zavravljanju odlične goste v Sloveniji in jim želimo čim prijetnejše bivanje med nami.

— 17. Zadnja pot Staneta Seuniga. Včeraj popoldne je nastopil priljubljeni sportnik Stane Seunig svojo zadnjo pot, na kateri ga spremlja velika množica prijateljev in znancev ter sportnikov. Ker je bil rezervni podporočnik, je imel vojaški poročnik v mu je zaigrala vojaška godba v slovo. Posebna deputacija Hermesa je kazila v žalnem sprevodu motocikel, s katerim se je pokojnik ponesrečil. Na eni strani motocikla je stopal član Hermesa s pokojnikovo čelado, na drugi pa drugi Hermesan s pokalom, ki si ga je pripeljal pokojni pri nedeljskih dirkah in ki bo vžidan v rodbinsko grobnico. Svojege nepozabnega tovariša je spremljo k večnemu počitku okrog 30 motociklistov z motocikli, pa tudi Plesno sportni klub se je prišel posloviti od njega. V žalnem sprevodu so stopali še predstavniki raznih drugih sportnih klubov, za svojci deputacija oficijev, gasilcev, odbor SK Ilirije, zastopniki Zbornice za TOI in Združenja trgovcev. Pri odprtem grobu se je v ganljivih besedah poslovil od nepozabnega pokojnika predsednik ZSK Hermesa dr. Mavri, v imenu Motozaveza pa g. Jaka Gorjanc. Pogreb je pokazal, kako zelo je bil Stane Seunig priljubljen in koliko prijateljev je imel med nami. Naj v miru počiva!

— 17. Nezaposlenost v Ljubljani. Po statistiki, ki jo vodi Javna borza dela v Ljubljani, se je stanje brezposelnosti v septembru v primeru z avgustom le malo izpremenilo. Dočim je bilo v avgustu 910 nezaposlenih, je število do konca septembra naraslo na 1062, od tega 454 kvalificiranih in 441 nekvalificiranih delavcev. V septembru se je na novo prijavilo 850 brezposelnih, pretežno sami kvalificirani

delavci. Po posredovanju borze dela in takih, ki so si sami poiskali zaslužek, je bilo 178. Med nezaposlenimi prevladujejo slejkoprej delavci, ki jih je kriza v lesni industriji vrgla na cesto. Mnogo je brz službe tudi krojačev in čevljarjev, nekaj manj pa kovinarjev.

— 17. Tekmeči zračnih višav. Za prihodnji spored pripravila ZDK zopet senzacionalni film. »Tekmeči zračnih višav« je delo, ki ga vsa kritika hvale za prvovrsten film. Saj je že po svoji vsebini izredno zanimiv, ne glede na krasne posnetke iz letalskega življenja. Naša javnost, ki sicer mnogokrat čita o razvoju jadralnega letalstva in o napredku naših mladih jadralnih letalcev na Blokah, bo lahko videla koliko poguma, vztrajnosti in srčnosti je potreben ta lepi sport. V filmu sodeluje tudi mnogo znamenitih nemških letalcev, s za zabavo bo skrbel tudi znameniti Guzi Lantschner, znan iz filma »Bela opojnost«. Film bo igrala ZKD od 4. oktobra dalje.

— 17. Nekateri vlagatelji bive Pošne hranilnice na Dunaju ne vedo za naslov društva, ki si je naredilo nalogo poskrbeti, da pridejo prireditelji do svojega denarja. Društvo naj ustreže njihovim željam in potem našega lista sporoči svoj naslov.

— 17. Ivan Noč je slovenski pianist, ki je prav tako dobro znan v tujini kakor v Ljubljani v svojem rodnem mestu. Vsa kritika mu prizna njegovo izredno tehniko in umetniško igrjo. Znan je kot izvrsten interpret vseh najrazličnejših skladb. Posebno pri sreč s mu Bachove fuge za orgle in na svojem petkovem koncertu igra kot prvo točko Bachovo fugo za orgle v lastni predelavi za klavir. Poleg tega ima na sporedu Beethovna, Chopina in Liszta. Na koncert opozarjamo in vabimo. Sedeži od 30 Din navzdol v Matični knjižarni.

— 17. Vse, ki se zanimajo za narodne običaje in ki so lamsko leto s tolikim interesom gledali Slovenske plesne na sokolskem telovadišču, opozarjamo na folklorno prireditev, ki bo v nedeljo dne 6. t. m. v Ljubljani. Popoldne ob pol 11. uri se bo razvila po ljubljanskih ulicah žiljska občeta z vsemi svojimi obredi: pred novostnim domom, pri zapeljavi, pred cerkvi in na domu ženina. Popoldne pa bo znano Stevanje in Visoki rej pod lipo. To bo na Cojzovem grabnu ob 15. uri. Za popoldansko prireditev so na razpolago sedeži in se dobe vstopnice v knjižarni Glasbene matice.

— 17. Uprava Sentjakobskega gledališkega odra vabi k sodelovanju vse dame in gospe, ki imajo veselje do igranja. Prijave je nasloviti pisмено na upravo Sentjakobskega gledališkega odra. Vsak pa se lahko osebno zgleda vsak večer od 20. ure dalje v gledaliških prostorih v Mestnem domu.

— 17. Društvo prijateljev Slovenskih goric vabi svoje člane in prijatelje, da obiščejo v kolikor mogoče velikem številu obrtno in kmetijsko razstavo v Ptuj do 6. t. m. Izleti v Haloze in razne kraje Slovenskih goric.

— 17. Predavanja SPD: Slovensko planinsko društvo bo prihodnji teden pričelo s svojimi predavanji. V torek 8. t. m. ob 20. bo predvajala znamenita alpinistka ga. Ana Escherjova, naša rojkinja iz Trčica, svoje filme iz raznih govorij Evrope in Azije. Nadaljnja obvestila sledi.

Iz Radeč

— Vodovod je potreben popravila. Vodovod, ki stoji pred kapelico Matere božje, poleg trgovine Valerieje Haller, je nujno potreben popravila in to še pred zimo. Naprasha občinsko upravo, da odredi vse potrebno.

— Popravilo steze po hričku navzgor proti šoli dobro napreduje. Napravljene so kanalčki, lejer se bo odtekala voda po stezi. Steza je masuta s svežim peskom kar je hvaljevredno.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 8.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert salonski orkester pjevačice 75/L

HUBERTUS PLAŠČE nepremičljivost, otroške 165 Din za odrasle 250 Din, v vseh barvah pri Preskerju. Sv. Petra cesta 14 4/L

PREMOG drva — karboparketi SLOVŠA kolezijska ulica 19 telefon 39-34 67/L

DAMSKI KLOBUKI, zadnje novosti, nizke cene, Preoblikovanje Din 25. Salon. »La femme chic« Šelenburgova 6/I. nadstr. 2836

OPOLO VISKI à la Dingač, okusno belo viško 12 Din liter, namizna dal-matinska vina 10 Din liter to-či nova gostilna vogalno Blei-weisova 15 »Bleiweisov dvor«, 2842

PRODAM

Najmanjši znesek 8 Din
Beseda 50 par, davek 3.— Din

RESTAVRACIJO v centru Ljubljane se proda. Večletna pogodba, nizka najemnina z vsem inventarjem, kompletna, najboljše vpe-ljana. Za kupnino sprejem-tudi hranilne knjižice. Ponud-ba na Upravo pod »RENTABIL-NO«, 2834

DOUK

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

SIVILJA SPREJME gospo-dične v dnevi in večerni po-uk v šivanju lastne garderobe. Naslov v upravi »Slov. Narodac 76/L

KUPIM

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

SIVALNI STROJ malo rabljen kupim. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Moderna oblika« 2838

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

DVOSOBNO stanovanje od-dam mirln stranki brez otrok takoj. Kopališča 12. 2835

BOLJŠA ZAKONCA brez otrok iščeta lepo eno- ali dvo-sobno stanovanje. Šifra: »Dvo-vembere« 2837

Makulturni papir

proda »Prava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Inserirajte v našem listu!!

ZNIZANE CENE dvokoles, otroških, igra-rih, invalidskih vozilov,

prevoznih trikotletov, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozilov. »JURIJANA, Karlova cesta šte. 4

ENA TUBA Vam mora kožo

napraviti belo, mehko in svetlo ali pa VAM SE V DVOJNEM IZNOSU VRNE DENAR

SPREJMI-TE SE DANES TO SIAJNO PONUDBO

Ce se želite rešiti zajedavev, razširjenih zno-nie in drugih nedostatkov in dobiti divno novo kožo, potem si nabavite še danes tubo kreme Tokalon bele barve, ki ni mastna. Ta krema vsebuje predelano smetano in oljčno olje ter druge izredne sestavine, ki osvežujejo kožo in jo napravijo belo. Zafedalcil izginejo, razširjene znojnice se zožijo, najtnejša in najodpor-nejša koža pa postane mehka in bela. Čudili se boste ogromni izpremembi, ki bo nasto-jila v enem dnevu ali dveh. V enem tednu se bodo že vsi Vaši znanci divili Vaši sveži in svetli polti. Uspeh vsake tube

je zjajamen. Ce niste popolnoma zadovoljni z rezultatom, pošljite tubo direktno na naslov Hinko Mayer i drug, Zagreb, Praška ul. 6, pa Vam bomo takoj povrnila dvokratno kuzno ceno.

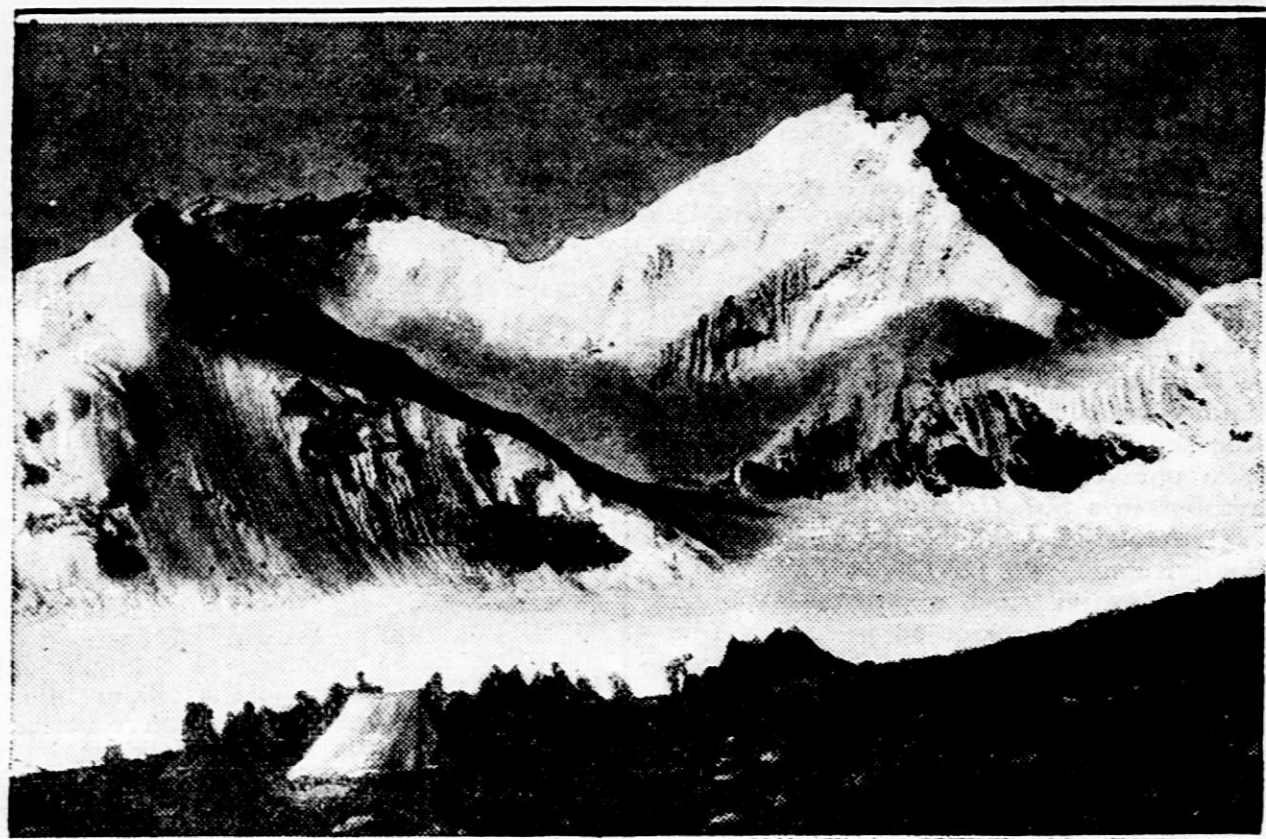
Zadnji trenutki plezalca Wilsona

Kako se je drzni plezalec pripravljajl naskočiti najvišje goro sveta, na kateri je pa našel smrt

Iz Kalkute poročajo, da so končno našli tudi zapisnike enega najpogumnejših, obenem pa najuspešnejših naskakovalec Mount Everest, Mauricea Wilsona, čigar truplo so nedavno našli v objemu večnega snega. Wilson je zapisoval svoje vtise do zadnjega trenutka. Ko je dal alpinist Eric Shipton, eden izmed vodij ekspedicije na Mount Everest, ki se pripravljajo za prihodnje leto, prenesti Wilsonovo truplo v dolino, se je vrnil sam k ledeniku Rongbuk v višini 6500 m, da bi poiskal v razpokah še druge sledove ponesrečenega plezalca. In res se mu je posrečilo najti blizu

čen v kuli, sem potoval po tej prepovedani deželi. S seboj imamo samo enega meza, ki mi nosi najpotrebnejšo prtljago. Saj potrebujemo zelo malo. Peš sem se napotil na Mount Everest, ker so mi zaprli lažjo pot.

Tako je Maurice Wilson srečno prispel do tretjega taborišča, ki ga je bila zapustila pred meseci v višini 6530 m Rutledgeeva ekspedicija. Tam je našel hrano zase in za svoje nosače. 16. maja je sam nadaljeval pot in v zapiskih pravi, da je šlo strmo navzgor. Nosači so ga čakali spodaj. Odločil se je bil za zadnji naskok. Pravi, da bi skoraj na prstih

kraja, kjer je ležal mrtvi Wilson, v razpoki ne samo ostanke njegovega šotora, temveč tudi zapisnik in filmski aparat. Vse to je ležalo tam od maja 1934, ko je Maurice izginil.

Predno pogledamo, kaj je Wilson zabeležil, naj omenimo njegovo izjavo v Londonu pred ekspedicijo na Himalajo. Vem, kaj more človek storiti, je dejal. Napaka vseh dosedanjih ekspedicijskih na Mount Everest je bila v tem, da so bile preobtežene tako v celoti kakor tudi posamezni člani. S postom sem pripravljajl svoje telo na silne napore in stradanje, ki me čaka. Po žilavem osebnem treningu hočem naskočiti najvišje goro sveta. Vem, da bo kazala ta moja metoda osebnega šolanja bodoči alpinisti pravo pot.

Maurice Wilson je imel prav. Nova ekspedicija, ki se pripravljajo za prihodnje leto, se pripravlja tako. Vsi člani se doma polagoma prilagodevajo življenju v veliki višini, utrjujejo se in trenirajo, da bodo mogli prenašati vse napore. Wilson je prvotno mislil na to, da bi dosegel vrh Mount Everest z letalom odnočno da bi se spustil dobrih 1000 m pod vrhom najvišje gore sveta, od koder bi nastopil plezalno turo. Zadnjih 1000 metrov je hotel premagati v enem naskoku in na vrhu najvišje gore sveta bi zaplapolala angleška zastava. Tudi to zastavo so našli v njegovem razdejanim šotoru. Oblesti mu pa niso dovolile napotiti se na Mount Everest z letalom. Ker so dobro vedele, da bi letel smrti nasproti, mu niso hotele niti dovoliti, da bi odletel z vojaškega letališča na severni meji. In na to se nanašajo njegove besede v zapisniku, kjer govori o polenih, ki so mu jih povsod metali pod noge.

Od 25. marca piše Wilson, sem že na poti. V Darjeelingu sem trdil, da sem namenjen samo na izlet proti vzhodu in da se čez nekaj dni že vrnem. Z zadnjim denarjem sem podkupil tri nosače v Nepal. Preskrbeli so mi obleko, podobno svoji. Preoble-

lahko sešel ure, ki ga še ločijo od njegovega cilja. Angleško zastavo je vzel s seboj, da bi jo zataknil na vrh Mount Everest.

Mesec dni po nesrečnem 17. maju so se vrnil Wilsonovi nosači raztrgani in napolnjeni od lakote nazaj v Darjeeling, kjer so povedali, da se Wilson ni vrnil. Kmalu po njegovem odhodu iz taborišča je prihrumela silna nevihta, ki so jo bili poslali po mnenju nosačev razjarjeni bogovi. In ta nevihta je požrla drznega belega moža. Strme pečine še vedno nepremaganega gorskega orjaka so sprejele tajno smrt samotnega plezalca, čigar truplo so našli šele zdaj.

Drobnogled v službi kriminalistov

Drobnogled je že večkrat pomagal kriminalistom izslediti zločinca. Zdaj je iz popolnil ta pripomoček J. Hardy iz ameriškega poljedelskega ministrstva s tem, da je odkril nov način, kako dobiti zelo hitro najfinjši prerez tankih vlaken, kakor so volna, lasje, svila, bombaževina, diaka itd. za opazovanje z drobnogledom. Hardyjeva metoda je zapopadna v tem, da se vlakna pritrdijo v ozko špranjo med kovinastimi ploščicami, potem se pa s tankim vijakom ploščice privijejo tako, da vlakna le za spoznanje mole iz špranje. Na te končke kanemo nekaj kapljice raztopine celoida, potem pa lahko režemo vlakna počez z mikrotomovim nožem ali pa kar z britvijo v poljubni debelini do dveh tisočink milimetra. Nobeno vlakno, pa naj bo še tako mehko, se pri tem ne zmečka.

Pod drobnogledom pogledani taki prerezi se močno razlikujejo med seboj. Zanimivo je, kako se med seboj razlikujejo človeški lasje. Kodrasti las ima navadno ovalen prerez, ravni lasje pa okrogel. Dlake vidre so izredno tanke, kocine iz elonovega repa so pa v prerezu podobne zobčecem. Zaradi hitrosti bo ta metoda zelo dobrodošla kriminalistom. Samo nekaj minut je treba, pa lahko kriminalist točno ugotovi, od kod izvira na kraju zločina najdeni las ali vlakno. Ta metoda bo pa služila tudi krznarjem, ker bodo lahko ta koj ločili imitacijo od prave kožuhovine.

Sovjetski krožni polet

9. septembra opoldne je prispelo na letališče v Turšino 30 letal s šibkim motorjem, ki so se bila 2. septembra dvignila v Moskvi na dolgo pot Gorkij - Kazan - Sarapul - Perm - Sverdlovsk - Celjabininsk - Magnitogorsk - Orenburg - Kujbisev - Saratov - Stalingrad - Lugansk - Stalino - Dnepropetrovsk - Kijev - Bešica - Moskva. 5500 km dolgo pot so preletela vsa letala brez najmanjše neizpolne. Zato ni čuda, da pišejo vsi sovjetski listi o tem velikem letalskem uspehu zelo pohvalno, posebno pa naglašajo izhorno kakovost motorjev, ki so v polni meri dokazali, da je sovjetska strojna industrija že na zelo visoki stopnji.

Na letališču v Turšino so junaka letalca pozdravili mnogi letalci in velika množica občinstva. Letališče in centralni Aeroklub sta bila bogato okrašena z zastavo in v pozdravnimi gesli. Z letali, opremljenimi z majhnimi motorji, je letelo tu in tle, dolgačeno za poletne na progi Moskva - Moskva.

Kdo je morilec gospe Farcasanu?

Zagonetni umor ravnateljice in polkovnikove žene gospe Farcasanu iz Bukarešte, ki je bila pri Admontu vržena iz vlaka, je vzbudil veliko pozornost in avstrijska policija je mrzlično na delu, da izsledi morilca. Gospa Farcasanu se je peljala iz Bukarešte v Pariz in je v soboto zvečer prispela na vzhodni kolodvor na Dunaj. Tam je čakala na zvezo in se čez dve uri odpeljala naprej. Blizu Admonta so jo našli ob progi mrtvo.

Policija je zaslila sprevednika Drechslerja, ki je povedal, da je blizu St. Pöltna pregledoval vozne listke v brzdovlaku. V kupeju drugega razreda, kjer so bili zastori spuščeni in je bilo precej temno, je ležala na klopi z glavo proti vratom neka ženska. V temi je sicer sprevednik ni dobro videl, toda bila je nedvomno gospa Farcasanu. Sprevednik je pa dal tudi važne podatke o nekem sopotniku, ki pride kot morilec v poštev.

Pri St. Pöltnu je naletel na potnika, ki je stal na hodniku pred kupejem. Imel je ročno pisan vozni listek za znanizno vozno na progi Hygesshalom - Buchs. Znanizno vozno je dobil na podlagi visokosolske legitimacije. Bil je to približno 25-leten mladenič, srednje postave, plečat, kostanjavih, na prečo počesanih las. Nosil je dolge hlače in svetel pulover. O polnoči je sprevednik spet naletel na mladeniča na hodniku. Vprašal ga iz, zakaj ne leže spat na kar je neznanec odvrnil, da je v kupeju prevroče.

Sprevednika Drechslerja je pozneje pri Bischofshofnu zamenjal sprevednik Rieger. Tudi ta je povedal, da je videl v vlakcu sumljivega mladeniča. Domnevajo, da se je neznanec peljal do Buchsa in tam

izstopil. Pri obdukciji trupa so ugotovili, da je bila gospa Farcasanu pahnjena s hrbitom naprej iz drvečega vlaka.

Iz Celja

Ob prvi obletnici tragične smrti blagopokojnega kralja priredi mestna občina celjska s sodelovanjem celjskih šol in društva svečano komemoracijo. V to svrhu je bilo v torek zvečer v njeni dvorani na mestnem poglavarstvu pod predsedstvom župana g. Miheliča posvetovanje, ki so se ga udeležili zastopniki veroizpovedi vojaške oblasti, šol korporacij in društev. Sklenjeno je bilo, da bo v primeru ugodnega vremena komemoracija pred mestnim poglavarstvom v primeru slabega vremena pa v veliki dvorani Narodnega doma. Zvečer bo iluminacija oken in izložb, ki bodo okrašene s ojkami in kipi blagopokojnega kralja. Komemoracija bo v sredo 9. t.m. in sicer najbrž ob 10. dopoldne. Komemoracijo bo izvedla eksekutiva, ki jo bodo tvorili župan g. Mihelič, magistratni direktor g. Šubič, zastopnik vojaške oblasti, direktor gimnazije g. Mravljak kot zastopnik celjskih šol ter po eden zastopnik Sokola, Prosvetnega društva, pevskih društev in gasilskih čet.

Pristojnost predstojništva mestne policije v Celju se razprostira sedaj na vse teritoriji nove mestne občine celjske. Osojbe predstojništva mestne policije bo opravljalo varnostno službo do nadaljne odredbe samo v krajih, ki so odsej spadali k policijskemu rajonu celjskemu (bivša mestna občina celjska, Breg, Gaberje, Lava, Lisee in Zavodna), zunanjo varnostno službo v onih delih bivše okoliške občine, ki niso pripadali k policijskemu rajonu celjskemu, pa bodo še nadalje opravljale orožniške posleje.

Državni in samoupravi upokojejeni in upokojenke iz Celja se sešalejo v nedeljo 6. t.m. ob 14. v restavraciji v Narodnem domu. Na dnevnem redu sestanka bo pomirnitelno zavarovanje, Vabljeni so upokojejeni in upokojenke vseh panog in položajev.

Sestanek upokojenega učiteljstva iz Celja in Maribora bo v nedeljo 6. t.m. ob 16. v prostorih Nabavljalne zadruge v Celju.

Sezona kopanja v Savinji je bila v ponedeljek oficijelno zaključena, ko je mestna občina zaprla vsa tri svoja kopališča.

Umrli je v nedeljo na Ostrožnem 10 v Celju 68-letni prevzikan Franc Velenski, v bolnici pa je umrl v soboto 66-letna dninarica Marija Lenkova z Ljubnega. V septembru je umrla v Celju 23 oseb in sicer 1 v mestu in 22 v javni bolnici.

Občinski urad za Celje in okolico je bil v ponedeljek ukujen. Nameščenci prejšnje okoliške občine so se danes preselili v urade na mestnem poglavarstvu. Prebivalstvo prejšnje okoliške občine se naj v občinskih zadevah obrača na mestno poglavarstvo.

Tujski promet je zadovoljiv. V septembru je obiskalo Celje 1239 tujcev (nasproti 1406 v letošnjem avgustu in 1134 v lanskem septembru) in sicer 941 Južnoslovencem in 298 inozemcem, med temi 115 Avstrijcem, 79 Čehoslovencem, 38 Nemcem, 19 Italijanov, 9 Madžarov, 7 Amerikancev, 6

Anglešev, po 5 Francozov in Poljakov, po 4 Rusi in Švitarji, 2 Nizozemci, po 1 Bolgar, Rumun in Španec ter 2 iz drugih držav. Poslovno je obiskalo Celje 1058 oseb, izletnikov pa je bilo 183.

Koncert Trboveljskih starčkov preložen. Trboveljski starčki so namenili prirediti v nedeljo 6. t.m. popoldne koncert v Celju. Zaradi raznih ovir pa je koncert preložen na nedoločen čas.

Občinska seja. Mestni svet bo imel v petek 6. t.m. ob 18. redno sejo na mestnem poglavarstvu. Na dnevnem redu so poročila odborov.

Bresposelnost narašča. Pri celjski borzi dela se je od 21. do 30. septembra na novo prijavilo 100 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 21 oseb, posredovanja so bila izvršena 4, odpotovalo je 27, odpadlo 5 oseb. Dne 30. septembra je bilo v evidenci 357 brezposelnih (801 moški in 56 žensk) nasproti 293 (266 moškim in 37 ženskam) dne 20. septembra. Delo dobijo: 4 čevljarji, 3 krojači, 2 hlapi, 1 kovač, 3 kmetiče, 2 služkinji ter po 1 kuharica in sobarica.

V celjski bolnici je umrl v ponedeljek 25-letni redov 39. pp. Života Jonovič iz Sarajeva v raškem arezu v moravski banovini.

SOKOL

SOKOLSKA ŽALNE SVEČANOSTI. Uprava sokolske župe Ljubljana ponovno opozarja vse bratske enice, da v smislu zadnje okrožnice župnega prosvetnega odbora prirede kar najkrajše komemoracije na dan 9. oktobra t. l., kar nam naroka v posebni okrožnici tudi Savez. Ljubljanske in okoliške enice pa poziva, da zbero vse svoje članstvo (člane in članke) in naraščajo v krajih in se udeležijo popoldanske vseobse komemoracije na Kongresnem trgu, zvečer pa skupne župne žalne svečanosti v veliki dvorani sokolskega doma na Taboru. Pričetek komemoracije bo točno ob osmih, zato naj bodo vsi pred osmo na mestu. Ob tej priliki vabi sokolstvo vsi tudi ostalo narodno javnost, naj se s polnoštevilnim posetom sokolske komemoracije oddolži svetlemu spominu našega mučenika. Zdravo!

Iz Poljčan

Gostje iz Rogatca na tukajšnjem sokolskem odru. V nedeljo je prispela semkaj gledališka družina gasilske čete iz Rogatca in v priporočila na sok. odru komedijo »Vdova Rožinkica« igrali so prav dobro in je igra vsem ušla. Žal pa je bil obisk tako slab, da Rogatčani z njim nikakor niso mogli biti zadovoljni. Temu je pač kriva današnja denarna stiska, ki je z zadnjo znano uredbo prizadela zlasti uradniške kroge, ki so doslej še vsakokrat podprli kulturno delo bodisi domačinov a še predvsem gostov, zato naj nam Rogatčani praznijo, ki je zvala v dvorani, oprostiti.

Dokaz naktionjenosti

Gonjač: Ta bogati tovarnar me menda nima prav nič rad. Vse je že obetrel, samo mene še ne.

V globoki žalosti sporočam sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena mati, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Veselá roj. Tonajser

dne 1. oktobra t. l. ob 22. uri po dolgi in mučni bolezni mirno in bogu vdano umrla.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek ob 16. uri izpred mrtvašnice, Stara pot št. 2, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. oktobra 1935.

LJUBA LOVŠINOVA

v imenu rodbin: Veselý, Tonajser, Krátky in Lovšin.

Lion Feuchtwanger:

44

Žid Süs

Roman

V Stuttgartu, čeprav Süs oficijelno še vedno ni imel nobene državne službe, se je že davno vedelo, da se vlada ne iz gradu, temveč iz hiše v Jezerški ulici. Zdaj so stiskali pesti pred to hišo, zamolklo so preklinjali in pljuvali, nekdo je bil celo tako paskrven, da je pritrtil na njena vrata predkavl, toda vse to se je delalo ponoči, skrivaj, s previdnimi pogledi na vse strani. Žid je imel namreč povsod svoje huzarje in vohune in kdor se je pregrešil proti njemu, je kaj hitro prišel na Neuffen ali hohensperske kazemate pod močne ključavnice in v večno temo.

Toda »Pri modrem kozlu« so politizirali in zabavljali dobri meščani, med njimi slaščičar Benz. Ta je zelo pazil, da bi si drugič ne opekli prstov. Toda zdaj je bilo to lahko. Treba je bilo zamrmrati: Da, da pod prejšnjim vojvodom je vladala deklina. — In vsak je dopolnil sam pri sebi: Pod sedanjim pa vlada žid.

Dežela je stokala in se zvijala pod dušecim pritiskom. Žito je raslo, trta je rodila, industrija je proizvajala. Vojvoda je počival na vsem tem s svojim dvorom in svojimi vojaki, dežela ga je nosila. Dvesto mest, dvesto vasi je vzdihovalo, krvavelo. Vojvoda jih je izseval, izseval potom žida. In dežela je nosila njega in žida.

17.

V bratovščinah, na tajnih zborovanjih in v svetopisemskih kolegijih pietistov so se zbirali ponižani in razžaljeni. Plazili so se k bogu kakor pritepeni psi, lizali so mu noge. Povsod v vojvodini so se pojavljali obujeni in prosvitljeni navzlic vsem strogim obsodbam in kaznim. V Bietigheimu je prikazoval pridigar Brompuell Süsa kot od boga poslani bič. Če pretepajo psa po cele dneve je pridigoval, zbeži in si poišče drugega gospodarja. Navadni ljudje so kakor tak pes. Vojvoda jih pretepa, vojaki jih pretepa, uradniki in častniki jih pretepa, glavna metla je pa žid Süs. Tega oni ne morejo več prenašati, pobeignili bodo torej in si bodo poiskali drugega gospoda — Krista. Magdalena Sibyla Weissenseeva je

ostala v Hirsauu, ko se je njen oče preselil v Stuttgart. Odkar je bila zagledala v gozdu hudiča, je neprestano gledala pred seboj njegovo obličje. Čutila se je poklicano boriti se s peklenskim, da bi ga privedla k bogu. Hrepenenje, pomešano z dražljivo grozo, jo je neprstan vleklo v gozd, toda hudiča tam ni nikoli več srečala.

Bilo je čudno, da ni mogla govoriti o tem srečanju z brati in sestrami iz kolegija. Tudi Beati Sturmovi voditelji, obujeni, slepi, sveti ženi je ostalo to obličje utajeno. To je bilo prihranjeno samo nji, to je bila njena naloga in poklic boriti se s hudičem. Lucifer je bil krasen in v tem je bila njegova največja moč in zapeljivost. Prijeti ga za roko, ne izpustiti ga, priversti ga k bogu, to je bilo gotovo zmago-slavje, ki napolni človeka z radostjo.

Tudi magister Jakob Polykarp je imel svoje tajne. Tudi bratom in sestram iz kolegija, ne preveč bistrih opazovalcem, živčim kaj preprosto, je rezala oči sveta svetloba, ki je izžarevala iz njegovega mirnega, okroglega obraza, ko je prepeval pobožne pesmi o nebeškem Jeruzalemu. Ob takih prilikah je videl pred seboj v šotoru pred belo hišico z gredicami

utrujeno in zasanjano dekle, oblečeno na tuj način, motno belega obraza in temnomodrih las. Stuttgartska bratovščina ga je prosila, naj se poteguje za mesto vojvodskega knjižničarja; bil je pa odklonjen, ker ni imel denarja, ki ga je zahteval podkupninski urad za to mesto. In Schober se je tega od srca veselil, ker je lahko ostal v Hirsauu ter blodil sanjavo po gozdu in okrog bele hišice.

Toda v kolegiju se je spletla med njim in Magdalena Sibyla čudna nočna trnjanja vez. Bratje in sestre so pokorno in hvaležno vzdihovali nad težkimi blaženimi časi muk in vstajenja, nad groznim židom, ki ga je poslal Gospod nad vojvodino; magister je videl nebeško devico, Magdalena Sibyla je videla Luciferja in njune sanje so se razprostirale nad vsemi, odmevale so iz njihovih preproštih pesmi, se med seboj prepletale in polnile pusto, skromno, nizko sobico.

18.

Bela kobila Assjadah, »Hči vzhoda«, se je kmalu privadila mirnemu švabskemu podnebu. Ni pa imela rada švabov, teh malenkostnih, zakrknjenih in strahopetnih ljudi. Rojena je bila v Jeruzalemu, odkoder je prišla kot davek v kalifove staje. Potem jo je prodal upra-

vitelj blagajne Levantincu Danielu Fou, ta jo je pa zopet prodal svojemu poslovnemu prijatelju Süsu. Süs je dobro skrbel za njo, kajti bila je njegova last in zato je pazil na njo. Ni je pa imel rad. Takrat še ni vedel, da je v vsem živčnem del njega samega. To je samo nejasno in nemirno slutilo, ko je govoril z njim rabbi Gabriel, to mu je prešinjala kri, ko je bil pri Naemi. Čim so pa minili ti sladki trenutki, mu je vse izginilo. Izpred oči in ničesar več ni videl.

Toda bela kobila Assjadah je to vedela. Poznala je korak svojega gospoda, njegovo roko, njegovo stegno, njegov duh. Kadar je stopala pod njim lahko gibčno, si je mislila: »Nima me rad, toda lepo si drži. Niti ne čutim ga. Je kakor del mojega telesa. Dviga se in pada z mojim dihom in mojimi mišicami. Kadar me gledajo drugi, mi je tesno, ker ne spadam k njim. On je pa del mojega telesa. Daleč sega njegov pogled in jaz bi hitela in letela, kadar se ozre name. Kadar me njegova roka poboža, se čutim varnejšo, mirnejšo in krepkejšo. Spadam k njemu in v svoji lastni deželi eem, kadar sem pri njem. In dvignila je glavo ter zarežgala jasno in zmagovalno prisluskujočim meščanom: Pozor! On prihaja! On